

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی
مرکز مدیریت بیماریها
برنامه کشوری مبارزه با سل

چک لیست آموزشی و نظارت فنی
آزمایشگاههای تشخیص سل استان

(اسمیر و کشت)

کمیته فنی آزمایشگاهی سل

محل بازدید :

.....

تاریخ بازدید :

.....

بازدید کننده :

.....

مشخصات کلی

		نام دانشگاه
		نام شهرستان
		نام آزمایشگاه
		نام و مدرک مسئول کل آزمایشگاه
		آدرس پستی
		تلفن / فکس
		جمعیت تحت پوشش آزمایشگاه
		جمعیت کل استان / شهرستان
تعداد بیمار :	تعداد نمونه :	میانگین پذیرش ماهیانه
بیمار جدید : %	کنترل درمان: %	میانگین موارد مثبت ماهیانه
بیمارستانی و خصوصی : %	نظام شبکه: %	واحد ارجاع نمونه

روش کار و کنترل کیفی (اسمیر و کشت)

۱	آیا ظروف نمونه گیری درب دار و شفاف هستند ؟	بله ☐ خیر ☐	۴ امتیاز ☐
۲	آیا دستورالعمل نمونه برداری از بیمار استاندارد است؟	بله ☐ خیر ☐	۱ امتیاز ☐
۳	آیا مشخصات کامل بیمار روی ظرف نمونه ثبت میشود ؟	بله ☐ خیر ☐	۵ امتیاز ☐
۴	آیا در انتقال نمونه ها از زنجیر سرد استفاده میشود؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۵	آیا دفتر ثبت اطلاعات بیماران و نتایج دقیقاً تکمیل میشود؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۶	مدت زمان تحویل نمونه به آزمایشگاه (کمتر از ۷روز) رعایت میشود ؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۷	آیا اسمیر از قسمت های مخاطی (چرکی و خونی) تهیه میشود ؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۸	آیا نمونه های از نظر کیفیت بررسی میشود ؟	بله ☐ خیر ☐	۴ امتیاز ☐
۹	آیا فرم بیماران و ظرف حاوی نمونه مجزا از هم است ؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۱۰	آیا اندازه اسمیر تهیه شده استاندارد (۲×۱ یا ۳×۲) است ؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۱۱	آیا ضخامت اسمیر تهیه شده مناسب است ؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۱۲	آیا لام پس از خشک شدن فیکس میشود ؟ (ترجیحاً با فور)	بله ☐ خیر ☐	۳ امتیاز ☐
۱۳	آیا اپلیکاتور پس از نمونه برداری به ظرف حاوی فنل ۵٪ منتقل میشود؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۱۴	آیا قبل و بعد از نمونه گیری هود با فنل ۵٪ یا دیگر محلولهای ضد عفونی کننده ضد عفونی میشود	بله ☐ خیر ☐	۱ امتیاز ☐
۱۵	آیا پنبه آغشته به فنل (و دیگر آلوده زداها) در زیر هود نمونه گیری استفاده میشود؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۱۶	آیا رنگ بصورت صحیح در آزمایشگاه تهیه میشود و تاریخ آن ثبت میگردد؟	بله ☐ خیر ☐	۳ امتیاز ☐
۱۷	آیا اصول رنگ آمیزی رعایت میگردد؟	بله ☐ خیر ☐	۳ امتیاز ☐

۱۸	آیا در تهیه رنگ از کنترل مثبت و منفی استفاده میشود؟ (هر سری)	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۱۹	آیا گزارش دهی لامها براساس استاندارد (طبق جدول) میباشد؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۲۰	آیا از میکروسکوپ صحیح نگهداری میشود؟ (لنزها تمیز و دارای کاور)	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۲۱	آیا پسماندها پس از پایان کار با استفاده از کیسه اتوکلاو ، اتوکلاو میشود؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۲۲	آیا لامهابمدت یکسال در فایل مخصوص نگهداری میشود؟	بله ☐ خیر ☐	۱ امتیاز ☐
۲۳	آیا پس از مشاهده هر لام مثبت تا لام بعدی لنز میکروسکوپ تمیز میشود؟	بله ☐ خیر ☐	۱ امتیاز ☐
۲۴	آیا ۱۰٪ لامهای منفی و کل لامهای مثبت جهت بازبینی به مرکز استان ارسال میشود؟	بله ☐ خیر ☐	۱ امتیاز ☐
۲۵	آیا ظرف حاوی نمونه تا گزارش نتایج در آزمایشگاه نگهداری میشود؟	بله ☐ خیر ☐	۱ امتیاز ☐
۲۶	آیا پشت لامها پس از رنگ آمیزی تمیز میشود؟	بله ☐ خیر ☐	۱ امتیاز ☐
۲۷	آیا نتایج مثبت بلافاصله به واحد بیماریها گزارش میشود؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۲۸	آیا اتوکلاو در محل مناسبی بوده و کنترل کیفی میگردد؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۲۹	آیا به نظافت داخل اتو کلاو توجه میشود؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۳۰	آیا در کنار یخچال و چارت کنترل دما وجود دارد؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۳۱	آیا چارت مربوط به UV (ثابت و سیار) و هود موجود است ؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۳۲	آیا در کنار انکوباتور چارت کنترل دما وجود دارد؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۳۳	آیا یخچال و انکوباتور دارای دماسنج میباشد؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۳۴	آیا نمونه های بدون کیفیت به واحدهای ارجاعی پس خوراند داده میشود ؟	بله ☐ خیر ☐	۱ امتیاز ☐
۳۵	آیا جوابهای مثبت در دفاتر با خودکار قرمز ثبت میگردد؟	بله ☐ خیر ☐	۱ امتیاز ☐

۳۶	آیا مراحل آلوده زدائی و هضم طبق روش پتروف انجام میگیرد؟	بله ☐ خیر ☐	۳ امتیاز ☐
۳۷	آیا از تخم مرغ سالم و تازه استفاده میشود ؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۳۸	آیا وسایل محیط سازی اتوکلاو و قبل از استفاده زیر UV قرارمیگیرد؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۳۹	آیا محیط سازی در زیرهود انجام میگیرد؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۴۰	آیا مواد پایه در محیط سازی دارای مارک معتبر و تاریخ اعتبار است؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۴۱	آیا سانتریفیوژ در زیر هود قرار دارد؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۴۲	آیا هود مناسب جهت انجام اسمیر و کشت وجود دارد؟	بله ☐ خیر ☐	۴ امتیاز ☐
۴۳	آیا ۵٪ محیط کشت های ساخته شده جهت بررسی آلودگی میکروبی و قارچی در ۳۷° (۴۸-۷۲ ساعت) انکوبه میشود ؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۴۴	آیا دمای پخت محیط (۸۵درجه) رعایت میشود؟	بله ☐ خیر ☐	۱ امتیاز ☐
۴۵	آیا زمان پخت محیط (۶۰-۹۰ دقیقه) رعایت میشود؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۴۶	آیا در طول هفته ی اول پس از کشت نمونه ها ،محیط از نظر مایکوباکتریومها ی سریع رشد کنترل میشود ؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۴۷	آیا هر هفته کشت نمونه ها از نظر رشد کلنی بررسی میگردد؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۴۸	آیا تاریخ تهیه محیط روی شیشه ها ثبت میشود؟	بله ☐ خیر ☐	۱ امتیاز ☐
۴۹	آیا محیطهای کشت در صورت عدم مصرف پس از یکماه دروریخته میشوند؟	بله ☐ خیر ☐	۱ امتیاز ☐
۵۰	آیا ظروف حاوی محیط قبل از استفاده از لحاظ ظاهر ، شکستگی بررسی میشوند؟	بله ☐ خیر ☐	۱ امتیاز ☐

مکان و فضای آزمایشگاه (اسمیر و کشت)

۱	آیا اتاق هضم و آلوده زدائی و کشت مجزا است؟	بله ☐ خیر ☐	۵ امتیاز ☐
۲	آیا اتاق رنگسازی و محیط سازی مجزا است؟	بله ☐ خیر ☐	۵ امتیاز ☐
۳	آیا چیدمان اتاق رنگسازی و محیط سازی مناسب است ؟	بله ☐ خیر ☐	۳ امتیاز ☐
۴	آیا اتاق میکروسکوپی مجزا است؟	بله ☐ خیر ☐	۵ امتیاز ☐
۵	آیا چیدمان اتاق میکروسکوپی مناسب است ؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۶	آیا اتاق شستشو مجزا است؟	بله ☐ خیر ☐	۵ امتیاز ☐
۷	آیا چیدمان اتاق شستشو مناسب است ؟	بله ☐ خیر ☐	۳ امتیاز ☐
۸	آیا اتاق پذیرش و بخش اداری مجزا است؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۹	آیا چیدمان اتاق پذیرش و بخش اداری مناسب است ؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۱۰	آیا میز کار به تعداد کافی د راتاق های مربوطه در نظر گرفته شده است؟	بله ☐ خیر ☐	۴ امتیاز ☐
۱۱	آیا محل نمونه گیری و محیط سازی دارای کابینت بندی مناسب میباشد ؟	بله ☐ خیر ☐	۴ امتیاز ☐
۱۲	آیا سینک رنگ آمیزی در اتاق نمونه گیری است ؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۱۳	آیا سینک دستشوئی در اتاق کار و اتاق تهیه محیط کشت است؟	بله ☐ خیر ☐	۳ امتیاز ☐
۱۴	آیا محل تهیه اسمیر و محیط سازی قابل شستشو میباشد ؟(کف دیوارها)	بله ☐ خیر ☐	۵ امتیاز ☐
۱۵	آیا محل نمونه گیری و محیط سازی دارای مساحت مناسب میباشد ؟	بله ☐ خیر ☐	۵ امتیاز ☐
۱۶	آیا در مسیر خروجی هوای اتاق فیلتر هپا/سیستم حرارتی نصب شده است؟	بله ☐ خیر ☐	۵ امتیاز ☐

تجهيزات

۱	آیا آزمایشگاه سل دارای تعداد هود مناسب (حداقل ۲ دستگاه) میباشد؟	بله ☐ خیر ☐	۴ امتیاز ☐
۲	آیا آزمایشگاه سل دارای انکوباتور مناسب میباشد؟	بله ☐ خیر ☐	۳ امتیاز ☐
۳	آیا آزمایشگاه سل دارای سانتریفیوژ مناسب میباشد؟	بله ☐ خیر ☐	۴ امتیاز ☐
۴	آیا آزمایشگاه سل دارای شیکر مناسب میباشد؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۵	آیا آزمایشگاه سل دارای کوآگولاتور(فور) مناسب میباشد؟	بله ☐ خیر ☐	۳ امتیاز ☐
۶	آیا آزمایشگاه سل دارای ترازوی حساس مناسب میباشد؟	بله ☐ خیر ☐	۳ امتیاز ☐
۷	آیا آزمایشگاه سل دارای پرتابل مناسب میباشد؟	بله ☐ خیر ☐	۳ امتیاز ☐
۸	آیا آزمایشگاه سل دارای چراغ مطالعه میباشد؟	بله ☐ خیر ☐	۳ امتیاز ☐
۹	آیا آزمایشگاه سل دارای ماسک هپا مناسب میباشد؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۱۰	آیا آزمایشگاه سل دارای هات پلیت (مگنت) میباشد؟	بله ☐ خیر ☐	۳ امتیاز ☐
۱۱	آیا آزمایشگاه سل دارای میکروسکوپ (حداقل ۲) میباشد؟	بله ☐ خیر ☐	۳ امتیاز ☐
۱۲	آیا آزمایشگاه سل دارای اتوکلاو میباشد؟	بله ☐ خیر ☐	۴ امتیاز ☐
۱۳	آیا آزمایشگاه سل دارای PH متر میباشد؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۱۴	آیا آزمایشگاه سل دارای دستگاه آب مقطر گیری می باشد ؟	بله ☐ خیر ☐	۱ امتیاز ☐

توضیحات :

نیروی انسانی و حفاظت ایمنی :

ردیف	نام نام خانوادگی	مدرک تحصیلی	سابقه خدمت	سابقه کار در بخش سل	سایر مسئولیتهای در دست اقدام بجز سل	سوابق آموزشی طی دو سال گذشته	حقوق و مزایای دریافتی
۱							
۲							
۳							
۴							
۵							

۱	آیا کارکنان آزمایشگاه سل در زمینه ی کنترل کیفی و موضوعهای مربوطه آموزش دیده اند؟	بله ☐ خیر ☐	۵ امتیاز
۲	آیا پرسنل سال گذشته در دوره های آموزشی در مراکز آموزشی / مراجع شرکت کرده اند؟	بله ☐ خیر ☐	۳ امتیاز
۳	آیا پرسنل در حین انجام کار از ماسک هپا استفاده میکنند؟	بله ☐ خیر ☐	۱۰ امتیاز
۴	آیا پرسنل در حین انجام کار از گان و لباس کار استفاده میکنند؟	بله ☐ خیر ☐	۴ امتیاز
۵	آیا پرسنل در حین انجام کار از دستکش استفاده میکنند؟	بله ☐ خیر ☐	۴ امتیاز
۶	آیا پرسنل در حین انجام کار از عینک استفاده میکنند؟	بله ☐ خیر ☐	۳ امتیاز

۷	آیا پرسنل در حین کار از کلاه و کاور کفش (دمپایی روبسته) استفاده میکنند؟	بله ☐ خیر ☐	۳ امتیاز ☐
۸	آیا کارکنان شاغل در آزمایشگاه سل مور معاینات پزشکی (۶ ماهه یا سالیانه) قرار میگیرند؟	بله ☐ خیر ☐	۷ امتیاز ☐
۹	آیا دفع نمونه های کار شده بصورت مناسب و بهداشتی (اتوکلاو) صورت میگیرد؟	بله ☐ خیر ☐	۱۰ امتیاز ☐
۱۰	آیا دوش اضطراری و چشمی در آزمایشگاه وجود دارد؟	بله ☐ خیر ☐	۱۲ امتیاز ☐
۱۱	آیا محیط کار (نمونه گیری- کشت و میکروسکوپی) ضدعفونی و استریل میشود؟	بله ☐ خیر ☐	۵ امتیاز ☐
۱۲	آیا سیستم اطفاء حریق در آزمایشگاه وجود دارد و تاریخ آن معتبر است؟	بله ☐ خیر ☐	۳ امتیاز ☐
۱۳	آیا جعبه کمکهای اولیه در آزمایشگاه موجود است؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۱۴	آیا نکات ایمنی مربوط به ضدعفونی هود و سانتریفیوژ رعایت می شود؟	بله ☐ خیر ☐	۵ امتیاز ☐
۱۵	آیا جعبه مواد آلوده زدائی احتمالی (حوله ، فنل و...) در آزمایشگاه سل وجود داد؟	بله ☐ خیر ☐	۴ امتیاز ☐
۱۶	آیا پرسنل در خصوص آلوده زدائی احتمالی و مراحل آن آموزش دیده اند ؟	بله ☐ خیر ☐	۴ امتیاز ☐
۱۷	آیا تعداد نمونه ها و تعداد پرسنل با هم همخوانی دارند ؟ (هر ۳۰ نمونه ۱ پرسنل) (هر ۱۵ نمونه اسمیر و کشت ۱ پرسنل) (آنتی بیوگرام حداقل ۶ نفر)	بله ☐ خیر ☐	۲۰ امتیاز ☐
۱۸	آیا صابون مایع و مواد ضدعفونی کننده به اندازه کافی در آزمایشگاه است؟	بله ☐ خیر ☐	۲ امتیاز ☐
۱۹	آیا نظافت و بهداشت فضای آزمایشگاه در حد مطلوب میباشد؟	بله ☐ خیر ☐	۴ امتیاز ☐